

lji. — V našem kraju je na prodaj še mnogo zlahtnih jabolk. Kupci naj se takoj oglašijo. — Lov občine Slatinski dol je politična oblast odvzela dosedanjemu najemniku, ker je bil iz Nemške Avstrije. Kmalu pride lov na licitacijo, nakar opozarjamo naše lovce. — Vinška letina je bila v našem kotu tako obilna, kakor se menda nikoli. Tudi kakovost ni posebno slaba. Mošč je tehtal v dobrih legah 16, 17 in celo 18 stopinj sladkorja. Tudi starine je še pri nas precej na razpolago.

Nova državna cesta Sv. Ilj—Marija Snežna. Poslanec Roškar je posredoval v ministrstvu za državne zgradbe za čimprejšnjo zgradbo državne ceste iz St. Ilja vsopredno ob Muri do Marije Snežne. V proračun za leta 1922-23 se je po zaslugi poslanca dr. Hohnjeca postavila svota 2.600.000. Ministrstvo še sedaj ni nakazalo te svote gradbenemu ravnateljstvu v Ljubljani. Posl. Roškarju so v ministrstvu obečali, da bodo takoj nakazali denar, kakor hitro bo okrajni zastop izvedel odkup parcel, bo katerih bo tekla cesta. Te dni je inženjer g. Ruch iz Ljubljane na licu mesta pregledal zahtevano cesto in izvršil nekatere spremembe.

Mali obmejni promet je sedaj vendar končno urejen. Dne 15. oktobra t. l. so v Gradcu zastopniki naše in avstrijske države podpisali sporazum. Te dni so okrajna glavarstva na meji sklicala župane in prizadete ljudi in so jim po svojih uradnikih dala tolmачiti podrobnosti tega sporazuma. Sestanka županov in prizadetih dne 11. decembra se je udeležil tudi naš poslanec Zebot. V prihodnjem «Slov. Gospodarju» bomo pisali podrobnosti o vseh važnejših točkah tega sporazuma.

Železniška postaja St. Ilj. Sramota za našo železniško in carinsko upravo je, da na državni meji služi kot «kolodvorsko» in carinsko-uradno «poslopje» stara koliba. Potujoče občinstvo mora postajati zunaj okoli in direktno zmrzovati. Isto se godi poslujoči žandarmeriji, finančarjem in carinikom. Nadalje še južna železnica dosedaj ni priznala postajališča St. Ilj pravice, da se tam sprejema in tje odpošilja tovarno blago. To so razmere, da bi se človek razkopal. Na posredovanje poslanca Zebota je odgovoril centralni nadzornik g. dr. Fatur, da se vrši te dni konferenca z organi carinske uprave. Od izida te konference je odvisno celo vprašanje ureditve razmer na postaji St. Ilj. Okrajno glavarstvo in občine pozivamo, da podpirajo prizadevanje naših poslancev.

Postajališče Orhovavas—Slivnica nima nobene peči. Čakajoči potniki zmrzujejo. Prizadete občine so se obrnile na poslanca Zebota, kateri je posredoval v Ljubljani pri obratnem ravnateljstvu južne železnice. Dne 7. decembra je naznanil g. centralni nadzornik južne železnice, da se zadeva obravnava in da bo že kmalu rešena.

Osluševci — Poljčane — Ponikva. Razmere so nanesle, da je nujno potrebna ustanovitev dveh železniških postajališč in sicer pri Osluševcih na progi Pragersko—Kotoriba ter med postajama Poljčane in Ponikva v bližini lipoglavskega predora. Poslanec Zebot je v obeh slučajih posredoval pri obratnem ravnateljstvu in dobil zadovoljiv odgovor. G. centralni nadzornik je poslančevu pismeno vlogo izročil pristojnim prometnim oddelkom, ki so se takoj izjavili, sklicati razgovor prizadetih občin in zasebnih udeležencev. Občine naj zadeve ne pustijo iz vidika.

Železnica Ormož—Ljutomer—Murska Sobota na vidiku? Te dni je odpotoval iz Maribora inženjer gospod Hengerer od Jugoslovanskega inženjerskega podjetja v Mariboru v Ljutomer, da zgradi barake za delavce, za orodje in gradivo, ki se bo potrebovalo pri zgradbi železnice Ormož—Murska Sobota. Torej vendar enkrat prvi glasili te tolipotrebne proge!

Blagoslovitev Marijine zastave v Slov. Bistrici. — Kakor ste že poročali v predzadnji številki «Slove, Gospodarja», ste se vršili v naši župniji dve lepi slovesnosti, namreč blagoslavljanje treh zvonov in kapele sv. Roka na Juhartovem posestvu. Dne 8. t. m., na praznik Brezmadežnega spočetja, pa je naša Marijina družba imela prekrasno slovesnost. Naš rojak, g. dr. Anton Jerovšek, nam je ta dan blagoslovil družbeno zastavo, ki je umetno delo č. č. šolskih sester v Mariboru. Po blagoslovitvi nam je g. ravnatelj v ognjevitih in vznesenih besedah proslavljal Brezmadežno ter navduševal mladino za nedolžnost in očitno pričevanje verskega življenja pod Marijino zastavo. Zastava stane 20 tisoč kron, ta znesek so nabrale družbenice med seboj in pri raznih dobrotnikih. Botra je bila zastavi skrbna in blaga gospodinja M. Ozimič, Premova, veleposestnica na Gornji Bistrici, ki je za to prilžnost darovala 5000 K. Gast in hvala ji! Posebno zahvalo smo tudi še dolžne našemu preskrbnemu g. dekanu, grafu Ferd. Attemsju, kakor tudi vsem drugim darovalcem. Bog povrnil!

Na shodu samostojne v Murski Soboti so očitali Prekmurci Puclju: Ti povej, kje pa je tvoja agrarna reforma? Za naše penze si si kupil v Slavoniji veliko posestvo. Ti sam najprej razdeli velik grunt med uboge ljudi. A vemo da, ti tega ne boš napravil. Vi samostojni samo za sebe grabite. To je vaša samostojna agrarna reforma. — Zdaj v naših krajih samostojnim niti pes nebo veroval, če mu bodo tudi kruh kazali. Ze naprej bo znal, da ga bodo raje sami snedli. Laž samostojnih ima kratke noge!

Kaj je zanimivega pri Sv. Andražu v Slov. gor.? Po kratki boleznici je podlegel smrti eden najboljših naših mož, posestnik Vincenc Fras iz Gibine. Rajni je bil skrben gospodar, dober oče svoje družine in pravi kršč. mož. Naše katoliške časopise je rad podpiral in bral. V izredno velikem številu ga je spremljala župnija k večjemu počitku ravno na dan župnijskega patrona sv. Andraža. Počivaj v miru blagi mož, blago vdovo naj

tolajši Bog, otroke pa očetov duh vodi po pravi poti. — Privikrat po vojni, se je letos na dan sv. Andraža vršil tu sejem. Živine je bilo precej, le cene slabe. Kramarji in trgovci pa so čisto pozabili na nas, da si je bilo po blagu precejšnje povpraševanje. No — pa so lončarji in lectarji bili bolj zadovoljni. Gospod urednik, zvedel sem nekje, da je to leto nad 100 «Slov. Gospodarjev» prihajalo k Sv. Andražu. Zdaj sem le radoveden, kako bode prihodnje leto. Andraševčani, stotero bode vam poplačal «Slov. Gospodar» tiste kronice, ki jih naj žrtvujete za ta najboljši kmetijski list, ker bode nedeljo za nedeljo prihajal v vaše hiše poln novic, koristnih naukov in razvedrilnega berila. Kar žrtvujete za «Slov. Gospodar», žrtvujete za zmago krščanske misli med nami. Ostanite nam zvesti stari naročniki in pridobivajte še novih. Pozdravljeni od vašega prijatelja.

Zanimivost od Sv. Bolfenka v Slov. gor. Čudno lepe so včasih človeške sanje, škoda samo, da se tako redkokedaj uresničujejo. Tako smo tudi Bolfenčani nekdanj sanjari o železnici, ki bi šla skozi Pesniško dolino od Radgone proti Ptujju in še dalje proti jugu; vezala bi naj Dunaj z morjem. In ravno pri nas, pri Sv. Bolfenku, bi bila postaja za nas, Sv. Andraža in Sv. Antona. Stvar je bila že sklenjena v državnem zboru na Dunaju in že v najkrajšem času bi se naj bilo začelo z zidanjem železnice. Toda stara Avstrija je razpadla in z njo je bila pokopana tudi naša lepa železnica. Kako lepe so bile te sanje! V duhu smo se že vozili v novih, ličnih vagonih v mesto na sejm, na shode in tabore, na vinsko kupčijo v Haloze; težko naloženi tovorni vozovi so nam v duhu že dovažali pohorski les, trboveljski premog, sladkor iz Češke, žamet in svilo iz Trsta. Kako bi se povzdignil naš samotni kraj! Toda grozna vojska je naredila namah konec našim lepim sanjam. Mesto brze železnice drdra vsak teden enkrat stari, razdrapani poštni voz proti Ptujju. In da bi šel vsak dan, kakor nekdanj v stari Avstriji! Pozabili bi lažje na lepe sanje; tako pa vidimo andraževskega poštnega šimelna vsak teden samo enkrat in milo nam je pri srcu. — A vsega upanja tudi ne izgubimo. Zopet se govori, da se bo vezalo Prekmurje s Ptujem in jugom z železnico; če se to uresniči, uresničujejo se tudi naše stare sanje; samo postaja bi baje naj bila dalje od nas proti Sv. Urbanu. Bomo videli, kaj bo iz tega govorjenja, eno pa lahko rečemo že danes: Zorkov stari šimel ne bo dočkal železnice. — Na Pametvo dne 28. dec. nas vabi KZ na podučni tečaj k Sv. Lovrencu v Slov. gor.; predavata prof. Vesenjaki in poslanec Zebot. Gotovo se bo tečaja udeležil vsak mož in fant, ki ima kaj smisla za javno življenje in domoljubno delovanje. — V nedeljo, dne 26. nov., je šlo vse, kar leze in gre, k Sv. Urbanu gledat nove zvonove. Z veliko slovesnostjo so jih spravili Urbančani v stolp. Od tega dneva tudi pri nas vse govori o zvonovih. Toda, veste-li, kaj nam je še bolj potrebno kot novi zvonovi? Društvena dvorana ali pa društven dom. Prej smo se zbirali v šoli, imeli tam shode, predstave, predavanja. Ko so pa prišli na vlado v Sloveniji liberalci, so nam zaprili šole za narodne prireditve; od tega časa nimamo več skupnega doma. Bralno društvo, posojilnica, kmetijska podružnica, Kmetiska zveza, vse se stika v majhno mežnarijo. Ugodni trenutek za oskrbo skupnega doma so naši možje prespali, zdaj pa ni več mogoče, popraviti zamujeno.

Napredovanje naše stranke pri občinskih volitvah v Črni na Koroškem. Izid občinskih volitev je bil dne 10. t. m. sledeči: Izmed 25 odbornikov je dobila SLS 9 odbornikov, socijalni demokratje 16. Volilcev je bilo 539, volilo je 410 volilcev, 129 jih je ostalo doma. Naša stranka je dobila 145 glasov, nasprotna 265. Pri volitvah v konstituantno smo mi dobili 142 glasov — med temi 70 glasov iz Koprive; torej je naša stranka napredovala za 100 odstot., socijalni demokratje so dobili pri volitvah v konstituantno 334 glasov, sedaj pa 265; torej nazadovanje za 79 glasov. To nam daje upanje, da bo vedno boljše. Naša stranka ima odbornike iz vseh stanov in vseh krajev, dočim imajo nasprotniki same rudarje.

Vsem udeležencem izobraževalnega tečaja v Celju! Vsak udeleženec naj prinese za vsak slučaj s seboj toplo odejo (koc) ali kaj sličnega. Ob prihodu v Celje naj se zgasi v tajništvu hotel Beli vol, da se mu nakaže stanovanje. Predavanja se bodo začela jutraj ob osmih, popoldne pa ob treh. Vršila se bodo v vrtni dvorani hotela Beli vol. Za udeležence bo zjutraj ob 7. uri v farni cerkvi skupna sv. maša, popoldne do treh pa ogledovanje važnih gospodarskih naprav, tovarn itd.

Invalidi in vojne sirote pozor! V nedeljo se vrši v Mariboru v restavraciji «Maribor» ob 9. uri dopoldne občni zbor organizacije invalidov. Mariborsko poverjenstvo za invalide je prejelo 60.000 K od monopolne uprave in bo porabilo to svoto za obdaritev najubožnejših invalidov za Božič in Novo leto. Invalidi in sirote, ki hočejo biti deležni te omenjene denarne podpore, morajo vložiti prošnjo do 20. t. m. in jo oddati v društveni pisarni v Mariboru, Rotovski trg 9. Razdelitev darov se bo vršila 22. t. m. Pri podelitvi podpore se bodo upoštevali le izključno najbolj potrebni.

Mariborska porota. Pred mariborskim porotnim sodiščem so se dosedaj obravnavali ti-le slučajji: Dne 11. t. m. je stal pred poroto v tajni razpravi 19letni trgovski pomočnik Maks Kocbek iz Pobrezja pri Mariboru. Obtožen je bil posilstva 12letne hčerke trgovca Kolariča v Apačah. Porotniki so Kocbeka oprostili, ker ga je po njegovi izpovedi dekle nagovarjalo k dejanju. — Dne 12. t. m. je obravnavala porota slučaj požiga. 43letni prekmurški gostilničar Farkaš je živel v koruznem zakonu s Faniko Obrani, ki je imela svoje lastno posestvo v neposredni bližini svojega ljubčka. Farkaš pa je pijanec in surovina, ki je Faniko tako pretepal, da mu je ta pobegnila od njega in vzela seboj tudi priredke svojega posestva. Farkaš je zopet zahteval od Fanike, da se vrne k njemu, fej je dejansko grozil in jo

pri tej priliki, ker mu ni hotela slediti, pretepel. Zatem jo je še večkrat nagovarjal, naj se preseli k njemu, pa pretepena ljubica ni hotela slediti in se odzvati njegovim vabilom. Dne 30. avgusta t. l. pa je izbruhnil v skednju Fanike požar, ki je upepelil vso gospodarsko poslopje. Požiga so obdolžili Farkaša in ga zaprli. Pred poroto je Farkaš tajil dejanje in bil vsled pomanjkanja dokazov oproščen. — Mariborska porota je zopet v drugič obsodila na smrt Antona Lichtenwallner, o katerem smo že zadnjič poročali. Lichtenwallner je namreč dne 12. julija t. l. svojo ženo, od katere je bil ločen, zadavil na divjaški način. Porota ga je obsodila na vislice že dne 18. avgusta t. l., a je njegov zagovornik trdil, da Lichtenwallner sploh ni pri pameti, ker se je zgodilo, da po več časa sploh ni govoril. V tem zagovoru pa se je Lichtenwallner med tem, ko je čakal na drugo razpravo, sam vjel. Nekoč so mu namreč prinesli juho, nad katero se je tako ozlovoljil, da je pretrgal svoj molk. Porotniki so ga tudi to pot spoznali za krivega, spet je obsojen na smrt na vešalih, njegov zagovornik pa je zopet prijavil ničnostno pritožbo. — Vinčarskemu sinu Karlu Ribič od Sv. Lenarta v Slov. gor. so prisodili 15 let ječe radi enega uboja in dvojnega poskusa uboja. Ribiča bi bili porotniki obsodili na vislice, a ga niso mogli, ker se ni star 20 let. Divjačina je namreč dne 10. septembra t. l. z nožem brez vzroka in povoda napadel tri mirne fante, ki so se vračali iz obiska proti domu. Fanta Jožefa Belca ja zabodel smrtno, Karla Belca in Jožefa Gorup pa je samo nevarno obklal. Po storjenem zločinu je zverina še plesal.

Požar v Moškanjcih. Preteklo nedeljo je vsled nesrečne eksplozije svetilke izbruhnil v Moškanjcih sredi vasi požar in uničil dvema manjšima posestnikoma vsa poslopja, enemu pa gospodarsko poslopje. Zgorelo je tudi nekaj goveje živine in svinj. Prostovoljno gasilno društvo v Moškanjcih je omejilo požar. — Prizadeti so pošteni in dobri mali gospodarji, katere je zadela nepričakovana in nezaslužena nesreča. Prosimo v imenu krščanske ljubezni in človekoljubnosti vse prebivalce sosednih vasi in domačine, da nesrečnim prizadetim pomagajo po svoji moči.

To so lovci. Iz Mihačevca nam poročajo: Tukajšnji ivanjkovski lovski klub je imel v četrtek dne 7. decembra lov po Mihačevcih. Franc Lipnik iz Runča je na zajca streljal kar proti gruči ljudi kmetске hiše Terezije Skorjanec tako, da je razstrelil šipo na oknu in steno napikal. Opozarja se v občinah Mihačevci, Runč, Veličane vse prebivalstvo, da se, kadar bo imel lovski klub lov, poskrijejo v kleti, naj ne bojo na prostem, tudi v svoji lastni sobi ne, ker na okna tudi streljajo, torej je v sobi nevarno. Oblasti pa opozarjamo, naj takim osebam ne izdajo lovskih kart in orožnega lista.

Hvalevredna darežljivost. Od Sv. Marjete niže Ptujja nam poročajo: Ze zopet imamo beležiti dva lepa slučaja požrivovalnosti za revne otroke. Martinovo darilo ni osamljeno. Sledita mu dva nova darova. Dne 3. t. m. je velepos. Franc Liplin na svojem godovanju med svojimi gosti nabral lepo svoto 75 dinarjev, a na praznik, dne 8. t. m. pa je nabrala gospa Horvat v svoji gostilni 52 din. 50 para, torej skupno 127 din. 50 para, kateri znesek se porabi za nabavo tako dragocenih šolskih knjig za revne učence. Dal Bog mnogo posnemovalcev. Srčna hvala zbirateljema in darovalcem. — Šolsko vodstvo.

Izkaz darov za Dijaško večerjo. V zadnjih 14 dnevih so prišli za Dijaško večerjo sledeči darovi: Marijina dekliška zveza, Sv. Ilj v Slov. gor. 500 din. S to svoto je dosegla Dekliška zveza v celem darilo od skupno 1000 din. Odbor se ji posebej zahvaljuje, želi pa ob enem, da bi tudi drugod šentiljska dekleta posnemali. — Gospod župnik Bratušek je nabral pri blagoslovljenju zvana pri občinski kapeli v Ljubanji 200 din. — Duhovniki šaleške dekanije so darovali svojemu ljubemu tovarišu, veleč. gospodu župniku Franc Ks. Gosaku za god eno dijaške večerje v znesku 100 din. — Martin Pošnaric je nabral na gostiji Franc Hrač—Neža Bogme pri Sv. Lovrencu na Drav. polju 32 din. in iste po tamošnjem telov. odseku Orla poslal Dijaški kuhinji. — En paznik kaznjencev, izpostavljenih na Koblju na Pohorju: 30 din. — Po 10 din. sta darovala: Ivan Granfola, kaplan v Braslovcah in Jančič Anton, vratar v javni bolnici v Mariboru. — V živilih so darovali: Vrtnar Zusvanek v Mariboru 1 vrečo krompirja; župnija Makole 12 vreč krompirja in eno vrečo fižole; župnija Vurberg 6 vreč krompirja; župnija Laporje 9 vreč krompirja; g. Schigert, oskrbnik grofa Merana v Bistrici pri Limbušu 2 zaboja jabolk; župnija Velika Nedelja 18 vreč krompirja in 3 vreče fižole. — Šolsko leto še traja dolgo! Ne pozabite na uboge dijake. Vsem dosedanjim darovalcem se pristočno zahvaljuje in se še nadalje drugim priporoča Odbor za Dijaško večerjo, Cirilova tiskarna v Mariboru.

Gospodarstvo.

ZADRUGARJI NA DEZELI — POZOR!

Zadnji čas so se banke s posebno lutostjo vrgle na deželo, na kmete. Okrog naših posojilnic in zadrug hodijo in se vozijo agenti in zastopniki raznih bank, pošiljajo pisma itd. Vsak obisk, vsako pismo se konča enako: Nalagajte pri nas!

To je lov za kmetiskim denarjem!

Na to gonjo prav posebno opozarjamo naše posojilnice. Naj se ne dajo motiti sladkim besedam in visoki obrestni meri, nego naj ostanejo zvesti svoji matiči-zvezi, ki jim je in bo stala ob strani z besedo in dejanjem. Ali res kdo verjame, da banke iz same gote ljubezni do zadružništva in do kmetiskega stanu ponujajo tako visoke obresti za naložen denar?

Naravnost smešno! Denar naših malih ljudi, naših kmetov — ti v prvi vrsti nalagajo v naših posojilnicah — naj gre v banke in potom bank v trgovino in špekulacijo! Denar naložen v bankah, je za kmeta iz-

abljen. Kmet, ki nalaga pri bankah, je izdajalec kmetijskega stanu in si sam plete bič, ki ga bo tepel. — Vsak kmet se mora zavedati, da je premnogo njegovih povarišev kmetov, ki jim denarja primanjkuje in ki morajo iskati posojila. Ali naj gre kmet po posojilo k banki, ki zahteva po 15—18 od sto? Če pa hoče posojilnica dajati posojila, mora dobiti hranilne vloge. S tem, da nalagamo v posojilnici, pomagamo svojemu potrpinu, pomagamo kmetškemu stanu, pomagamo sami sebi. Naše geslo mora biti: Kmetški denar kmetu! Kmetški denar mora v tiste zavode, iz katerih prihaja opet kmetu v roke: to so posojilnice. Naše posojilnice so črne in jim brez skrbi zaupamo svoje prihranke.

Kdor pa vendar bolj zaupa bankam in nosi tja svoj denar, naj se pa tudi tedaj obrne na banko, kadar rabi posojilo. Aha — tu se bo pač vsak premislil! Banka zahteva 15—18 od sto! To je seveda druga pesem! Je pač resnica, da banka pozna le tistega, ki vlaga — revež pa kmet, ki si je pri banki vzel posojilo. Posojilnice zna ceniti ne tisti, ki vlaga, ampak tisti, ki denar rabi.

Kmetški denar kmetu — zadrudni denar zadrudništvu: ta klic velja našemu ljudstvu in našim posojilnicam po deželi. Zadruga, posojilnica, nalagaj svoj odvisni denar pri zavodu, odkoder se iztaka zopet v zadrudništvo nazaj: tak zavod je Zadrudna zveza. Ona zbira odvisni denar zadrug in ga daje zadrugam, ki jim ga primanjkuje. Denar naložen v bankah, gre v spekulativne namene in je izgubljen za zadrudništvo. Zadrudništvo ima namen organizirati ves razpoložljivi kmetški kapital in s tem osvojiti kmetški stan, da ne bo odvisen od bank in kapitalistov. Ta glavni in važni namen zadrudništva prezira zadruga, ki nalaga pri bančnih zavodih, in s tem si sama daje pečat iznajstva.

Moč in pomen discipliniranega zadrudništva se je jasno pokazala ob ravnokar prestani denarni krizi. — Banke so odpovedale kredite in malo manj kakor neha je izplačevati hranilne vloge. Marsikdo si je v stiski zastoj belil glavo, kje dobiti denar, ker mu je banka odpovedala kredit, in marsikdo se je hudoval, ker je na svojo vlogo dobil le malo ali nič izplačanega. In naše posojilnice? Niso odpovedale posojil in niso omejevale izplačevanja hranilnih vlog. Vlagatelj je vedno dobil, kolikor je zahteval. In kako je mogoče, da je v taki denarni stiski zadnja naša hribovska posojilnica obdržala popolno plačilno zmožnost, dočim niso mogli izplačevati velikanski bančni zavodi? To je posledica zadrudne discipline: naše posojilnice so nalagale pri svoji Zvezi in Zveza v najhujši denarni stiski ni odrekla ne enega izplačila. Kako bi se bilo le godilo našim posojilnicam, da so imele svoje naložbe pri bankah? Zadnja denarna kriza je bila za naše zadrudništvo črna, toda poučna preizkušnja, katero je zadrudništvo dobro prestalo, in da jo je dobro prestalo, se ima zavaliti dejstvu, da so zadruge, predvsem posojilnice obdržale zadrudno disciplino in svoje odvisne novice nalagale pri Zadrudni zvezi.

To je vse lepo — bo rekel marsikdo — toda banke imajo višjo obrestno mero.

Vsak, ki tako govori, misli seveda samo obrestno mero hranilnih vlog, nihče pa ne pomisli na obrestno mero posojil. Le primerjamo nekoliko! Bančna obrestna mera za vloge znaša 5—7 od sto, za posojila pa 15 do 18 od sto — razlika približno 10 odstot. Sedaj pa se vprašamo, ali more kmet, ki rabi posojeni denar zase in za svoje gospodarstvo in ne za spekulacijo, plačevati 15—18 od sto? Vsakdo ve, da je to izključeno. Kmet mora imeti cenen kredit in tega nudijo posojilnice. — Posojilnice brez hranilnih vlog pa ne morejo dajati nikakih kreditov in cenenih kreditov ne morejo dajati, če bi obrestovale hranilne vloge po 5—7 od sto ali še višje.

Kar velja glede nalaganja denarja in glede posojil našemu kmetškemu ljudstvu, to velja tudi našim posojilnicam. Posojilnice se morajo zavedati, da Zadrudna zveza ne more dajati kreditov, če ne dobiva naložb in ne more dajati cenenih kreditov, če bi vloge obrestovala bogzna kako visoko. Vsaka posojilnica pa mora vedno računati z možnostjo, da znajo tudi zanjo priti časi, ko bo rabila kredit. Zalibog ve marsikatera posojilnica še le tedaj prav ceniti pomen in važnost Zveze, kadar ji že kredit.

In končno — kaj v mnogih slučajih znači visoka obrestna mera? Spomnimo se le Glavne posojilnice v Ljubljani, ki jo imamo še vsi v živem spominu, mnogi v prav bridkem spominu — v bridkem namreč tisti, ki so nasledili visoki obrestni meri! Običajno pa je visoka obrestna mera znak, da se zavod nahaja v denarnih težkočah.

Zadrudno načelo je: «Vsi za enega, eden za vse!» Zato veljaj našim kmetom rešen opomin: nalagajte svoje prihranke v posojilnicah! S tem pomagajte celemu kmetškemu stanu, pomagajte sebi! Od bank in kapitalistov ne pričakujte pomoči. Rešitev je v slogi in samopomoči!

Isto veljaj našim zadrugam, osobito posojilnicam! Ne idite na limanice raznim kapitalističnim zavodom, ki vam ponujajo visoko obrestno mero! Držite zadrudno disciplino! S tem pomagajte celemu zadrudništvu! V slogi je moč in v samopomoči je rešitev!

Edino na ta način bomo rešili našega kmeta gospodarske odvisnosti in naš kmetški stan obvarovali gospodarskega suženjstva!

PLAČEVANJE DESETKA ALI PRISTOJBIN PRI KUPNIH IN PREVZEMNIH POGODBAH.

Dobivamo vsak dan iz vseh okrajev pritožbe, da morajo osebe, ki so kupile kako premičnino ali nepremičnino, plačevati ogromne denarne globe, ako tekom

14 dni ne plačajo predpisanega desetka. Ta termin se računa od dneva, ko se je sklenila in podpisala kupna ali prevzemna pogodba. Na primer: Sestri Rozalija in Terezija sta dne 31. oktobra 1922 podpisale kupno pogodbo in bi morale najkasneje do 15. novembra 1922 plačati predpisani desetek, kakor ga je izračunal notar. Desetek je znašal 2260 dinarjev in 80 par. Ker pa sta sestri pri davčnem uradu plačali predpisan desetek samo en dan kasneje, sta bili obsojeni na plačilo petkratnega poviška v znesku 11.304 din. ter še morata poleg tega plačati globo v znesku 520 dinarjev. To je gorostastna kazen.

Kdo je izdal to odurno naredbo? Izdala jo je sedanja vlada, v kateri sta sedela tudi dva slovenska ministra Pucelj in Zerjav. Glavni krivec pa je demokratski finančni minister dr. Kosta Kumanudi.

Kaj storiti? Vsa posredovanja, da se hudo prizadetim take globe črtajo, so zamanj, ker se uradniki in ministrstvo sklicuje na naredbo, ki ima zakonito veljavo. Za sedaj svetujemo vsem, ki sklepajo kakšne kupne pogodbe, da desetek, kojega izračuni notar, čimprej ali vsaj najpozneje tekom 14 dni plačajo pri davčnem uradu. Ko pa bo sedanja vlada odstopila uradne posle drugi, poštenjši, bo pa naloga ljudskih poslancev, da to nesmiselno in oderuško naredbo s posebnim predlogom izpodbijejo. Sedaj pa, ko so na vladnem krmilu demokrati, samostojni in velesrbski radikali, pa je vsak tak pameten predlog bob v steno.

Ob tej priliki še omenjam da je desetek zvišalo od 1 in pol oziroma od 3 odstot. na 5 odstot. Pašičevo ministrstvo z veljavo od 1. julija 1921. Čitatelj vzemi v roke Uradni list za Slovenijo in tam bo našel natiskano naredbo (zakon), ki predpisuje nove takse, nove pristojbine, zvišani desetek, takse na vozove itd. In pod besedilom so podpisani vsi ministri. Med drugimi najdeš tam tudi podpis: Ivan Pucelj, ministar poljoprivrede i voda.

Po mojem mnenju je že samo povišanje desetka od 1 in pol na 5 odstot. pri prevzemnih pogodbah gorostastna krivica. Se večja krivica pa je določba, da se mora ves predpisani desetek plačati brezpogojno tekom 14 dni, sicer se desetek poviša na petkratni znesek in se predpiše še posebna denarna globa. Mnogi prevzemnik ali kupec pri sedanjem pomanjkanju denarja, komaj sravi skupaj še tisto svoto, ki je potrebna za plačilo kupne svote in stroškov. Nemogoče je danes tekom 14 dni dobiti večjo svoto na posodo. In na ta način zadane neusmiljena globa in povišek ravno najbolj revne ljudi. Sedanja vlada te krivice ne mara popraviti. — Franjo Zebot.

F. Rudl, Kamnica, Maribor.

MLEKO.

Ne bom popisal življenjske važnosti mleka za otroke in starejše ljudi, tudi ne natančno izračunal, koliko stane eden-liter mleka, ker to je račun posameznih razmer, povem pa lahko, da se navadno rabi 3 kg sena za povprečno pridelovanje enega litra mleka in pri vzornem najboljšem gospodarstvu in dobrem senu in otavi pa najmanj 2 kg sena. Če se torej na običnem trgu plačuje sladka krma po 6—8 K za kg, stane liter mleka od hleva 12—16 K, oziroma 18—24 K. Za trud, delo, stanarino in zdravila oziroma riziko zdravja pri živini pa ostane kmetovalcu samo gnoj in s tem gospodari zopet naprej.

Kako pa se naj gospodari z mlekom, pa hočem v kratkih besedah popisati.

Vimen in vsa okolica naj se pred dojitvijo s snažno, suho rjuho očisti, škodljivo ga je umivati z vodo, ne da bi ga masirali in obrisali na suho. V splošnem naj se kolikor mogoče vime samo po suhem načinu osnaži natančno roke in konce prstov pred molžo in kretacije mleka. Med molžo naj počiva vsako drugo delo v hlevu, kakor na primer krmiljenje živali, ozir. snajenje hleva, ker vse to na snažnost mleka slabo vpliva.

Dojilec kakor dojilka naj ima v hlevu posodo s snažno toplo vodo, navadno milo in rjuho, ter si naj osnaži natančno roke in konce prstov pred molžo in sicer to delo naj ponovi pri vsaki kravi. To so prvi, neobhodno potrebni pogoji za dobavljanje snažnega mleka.

Boljše je za kravo in vime dobiti stiskanje, kakor vleč. Dojitev se mora vršiti bolj nežno in ne na srdit način.

Svedski kakor švicarski strokovnjaki, splošno zavračajo dojitve vleč, s prstom in mokrim zizkom, ampak suho in z vsemi prsti stiskaje tako, da mleko v zizkih ne more nazaj v vime, ampak, da se spodnja luknjica odpre in mleko v krepkem curku izteče. Potem priporočajo, naj se sploh začena molsti s prvimi prednjimi zizki, potem še le z zadnjimi, med tem pa se v drugič nabere v prvih zizkih mleko in to se ponavlja dva do trikrat.

Da se pa v vimenu ostalo mleko do konca izmolze, pa moramo z obema rokama enkrat desno in potem levo polovico vimena odzgor pri mlečnih žilah prijeti in stiskaje iz vseh kamric vimena mleko izdrgniti ter iz zizkov še enkrat izdojiti. Te zadnje kapljice mleka so najboljše in 6—10 krat več vredne nego prve kapljice.

Prvo mleko, ki teče pri molzenju, ima v desetih litrih 1 do 2 desetine litra masla, zadnje mleko pa od 6—8—10 desetink litra, torej cel liter kemično snažnega masla. To v vrhnje ali smetano preračunano je približno 4 litre smetane od 10 litrov mleka, oziroma od 14—16 litrov mleka 1 kg surovega masla, nasprotno pa porabijo sedaj kmetje pri navadnem mleku splošno 22—28 litrov mleka za izdelovanje 1 kg masla.

Ko sem bil jaz kot učenec na planinski in mlekarški strokovni šoli «Oberhof» na Gornjem Štajerskem, sem vse tamošnje strokovne učitelje z ravnateljem vred presenetil, ker vsi drugi delavci v mlekarji so mesečno povprečno rabili 22—24 litrov mleka za izdelovanje 1 kg masla, jaz pa sploh samo 14—16 litrov mleka in to sem delal očitno, ne da bi bili sogledalci kaj posebnega opazovali in sicer na sledeči način:

Bilo je navadno 20 do 25 molznih krav, ki so dajale od 120 do 180 litrov mleka na dan, torej sem rabil dva do tri čebre, oziroma posode pri juternji in večerni molži za mleko, vsaka je držala 50 litrov, od zgoraj pokrov s sitom in od spodaj je bila pipa. Tudi žehhtar je imel pokrov s sitom, torej se je mleko precejevalo potom molzenja v žehhtar enkrat in drugič ob priliki izlivanja v čeber oziroma v zbiralno posodo.

Ker pa sem imel tri zbiralne posode, sem med molzenjem mleko takoj na dve, oziroma tri vrste razdelil in sicer v zavesti, da da novodojnika dosti mleka in razmeroma za en liter malo masla napram starodojnic, ki daje malo mleka, ki je pa bogato na maslu, potem od vsake krave posebej prve tri četrtine kot navadno mleko in zadnja četrtina pa kot najbolj masno mleko za se.

Pri kravi s teletom je dobilo tele prvo mleko in mlekarja pa dotično mleko, katero se je kot zadnje nadojilo. Teleta sploh niso čevala, ampak so jih napajali z aparatom po določeni krmilni tabelici. Prvi mesec samo materinsko mleko, potem pa mešano od vseh krav in sicer kolikor mogoče v telesni temperaturi.

Torej sem imel v tretji posodi za izdelovanje masla že najbolj masno mleko za se, iz prve in druge posode pa sem delil mleko za hišno in prodajalno porabo še le pol ure po končani molži, ker med tem časom mirnega stanja se dvigajo največje kroglice masla že k vrhu torej, če se od pipe mleko toči brez mešanja, je zopet zadnji ostanek mleka maslovitejši od prvega.

Po popisnem načrtu lahko deli vsaka kmetica, če tudi ima samo eno posodo takoj sveže mleko za različno porabo. Če misli iz mleka izdelati maslo, naj pusti mleko pol ali celo uro mirno stati, da se nekaj masla dvigne na vrh. Če ima posodo od spodaj pipico, potem lahko deli mleko kakor hoče. Med molžo, če ima dve posodi, tudi lahko deli mleko, ker prvi del je masla reven in zadnji del pa masla bogat.

Soda in vroča voda ali pa parnica so pri mlekarstvu neobhodno potrebni pripomočki za čiščenje in ohranitev snažne mlečne posode.

Bržčas bosta imela mlekarstvo in živinoreja pri nas v Jugoslaviji več bodočnosti, kakor vinarstvo, naši kmetje živinorejci naj bi se torej z vso vneto lotili umnega mlekarstva. Pisec teh vrst je pripravljen iz svoje bogate tozadevne izkušnje vsakemu radevolje dati potrebne nasvete glede mlekarstva.

Cene boljšemu letošnjemu vinu so zadnji čas v mariborski okolici precej pridobile. Srednje dobro vino letnika 1922 se prodaja v velikem po 16 do 20 K, boljše vrste pa 22 do 25 K liter. Cena starim letnikom, posebno 1921 pa je porastla na 40 K in še višje. Za starim vinom je veliko povpraševanje.

Iz vinskega trga. «Jutarnji list» piše: Naši vinski producenti nočejo nikakor uvideti, da letošnje vino ni isto kot lansko in baš radi te nevidljivosti ne moremo preko naših mej izvoziti niti enega litra. Puceljeva pogodba s Čehoslovakijo je za nič, ker je tovarnina predraga. V velikih množinah uvažajo na Kranjsko in v Zagreb vršačka vina. Vršačka nova vina stanejo od ladje v Sisku 11 K 1 liter in se kupuje to vino pri južnih vinogradnikih po 8 K. Dalmatinska črna vina so po 140 K, bela po 150 K. — Odstotek mali gand.

Za vinogradarje. Ravnateljstvo drž. vinarske in sadjarske šole v Mariboru sprejema neobvezno naročila do novega leta na samo prvovrstne trte-cepljenke najboljših domačih vrst in na ameriške ključce v omejenih množinah. Prednost imajo siromašnejši vinogradarji, ki bodo obveščeni po novem letu pismeno, koliko in pod katerimi pogoji se jim trte dodelijo. Novi zanimanci še vedno zamenjujejo vinarsko in sadjarsko šolo z državnim vinarskim nadzorništvom v Mariboru. To sta čisto različna urada, zato se naj naročila pravilno naslavljajo. Navedeno nadzorništvo ima razne trsne nasade po deželi, vinarska in sadjarska šola pa le svojo razmeroma majhno zavodovno trsnico z matičnjakom v prvi vrsti za šolsko-poučne svrhe.

Zganje prodajajo po 150 do 160 K.

Laški okraj. Suša zadnjih par let je prizadejala nam kmetom, ker smo navezani predvsem na dohodke iz živinoreje, zelo občuten udarec. Večina kmetov je morala in pa še sedaj v zimi izprazniti hleve do polovice navadnega stanja živine, celo bolj, kakor med vojnsko, ko se nam je živina rekvirirala. Najhujše pa je to, da ravno sedaj na jesen, ko smo kmetje odprodali svojo živino, so bile za isto prav slabe cene. Če vzamemo, da se navadno računa sedanja krona za predvojni krajcar, kar pa ni resnica pri tistih predmetih, katere mora kupovati kmet, to je posebno pri manufakturi, kjer ne zaleže sedanja krona za en predvojni krajcar, potem vidimo, da so ravno živinske cene veliko prenizke. Pred vojno smo prodajali vole po ceni od 40 do 50 krajcerjev kilogram, to je do 1 krone žive teže, če pa pogledamo sedanje cene, vidimo, da so samo v mescu avgustu letos prišli težki in lepi voli do cene 40 K 1 kg žive teže in čez, med tem ko jih mesarji plačujejo sedaj po ceni okrog 20 K žive teže. Seveda gospodje mesarji uživajo posebno naklonjenost sedanje vlade in so le malo znižali cene mesu. Da mesarji delajo z velikim dobičkom, se vidi iz tega, da je v Laškem meso po 48 K 1 kg, v dobri dve uri oddaljenem Zidanem mostu pa izvrstno volovsko meso po 40 kron. Lansko spomlad, meseca

aprila je samostojni Drogenik na shodu v St. Lenartu nad Laškimi trdil, da so samostojni poslanci dosegli, da so šle cene živini kvišku, bila je tokrat spomlad v deželi. Sedaj pa piše «Kmetijski list» da je sedanjih nizkih cen kriva suša. Prav tako, kakor tisti vinogradnik, kadar je imel veliko dobrega vina je rekel znancem, glejte, takega sem pridelal, kadar pa je bilo vino slabo, pa je rekel, takega mi Bog dal. Sicer pa je minister Puceč v svojem pismu na Pašiča sam priznal, da je sedanjih nizkih cen kriva vlada, ker je šla s svojo izvožno politiko predalet.

Kdo podražuje usnje v Mariboru? Iz čevljarških krogov se nas opozarja, da bo z današnjim dnem usnje zopet dražje. Na vprašanje, zakaj to podraženje ob času, ko cene živini padajo in delavci po usnjarnah ne dobivajo niti vinarja novoizboljšane plače, čujemo na splošno odgovore: Cene usnju ne le v Mariboru, ampak sploh tudi na daleč zunaj diktira mariborski milijonar Rosenberg. Kože naše štajerske živine so že pred vojno slovele kot najboljšo blago daleč preko meje. Umevno je, da se za naše blago zanimajo tudi vnanji kupci kož. Da g. Rosenberg kot eden največjih prekopovalcev kož izpodriva neljubo mu konkurenco in si nakupi največ kož, jih tudi preplačuje in tako prisili tudi konkurenco, ali da tudi preplačuje, ali pa da sploh nič ne dobi. Tako so tudi tovarne za usnje primorane plesati s cenami, kakor g. Rosenberg žvižga. Kdor vsak dan gleda, kako tudi samo visoka gospoda demokratov-aristokratov pleše okoli zlatega teleta, ali se bo čudil, da g. Josip iz Slovenske ulice v Mariboru brez skrbi igra diktatorja cen?

Na mariborski živinski sejm so prignali: 1 konja, 6 bikov, 69 volov, 281 krav in 6 telet. Skupaj 363 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže 27 do 30,50 K, poldebili voli 23 do 26 K, plemenski 14—18 K, bikji za klanje 20—24 K, klavne krave debele 20—24 K, plemenske krave 16—20 K, krave za klobasarje 9—14 K, molzne krave 17—23 K, breje krave 17 do 23 K, mlada živina 22—30 K, svinje plemenske 55—60 K, poldebele za zakol 1 kg mrtve teže 70 K.

Sejmsko poročilo v Mariboru. Na svinjski sejm dne 7. t. m. se je pripeljalo 85 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi praščki 5—6 tednov stari komad 450—600 K, 7—9 tednov 750—900 K, 3—4 mesce 1400—1800 K, 4—6 mescev 2000—2500 K, 8—10 mescev 3000—3800 K, 1 leto 4500—4800 K, 1 kg žive teže 55—60 K, 1 kg mrtve teže 70 K.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg 56 K, II. vrste 48 K, Meso bikov, krav, telic 40—44 K, telečje meso I. vrste 60 K, II. vrste 56 K. Svinjsko meso sveže 80—88 K.

Zagrebski žitni trg. Na zagrebškem žitnem trgu se najbolj povprašuje po novi koruzi, katere rabijo zelo veliko za pisanje svinj in tudi njena cena ni pretirana in so jo prodajali po 875 K. Umetno posušena koruza je bila po 1120—1140 K franko postaja v Vojvodini. Pšenico kupujejo mlino, ker so pošle zaloge moke in jo plačujejo po 1630—1650 K. Zelo veliko je povpraševanje po moki, ker se bližajo božični prazniki. Cene moki mlinarici so v Vojvodini po 2300—2350 K, v Osijeku pa 2430—2450 K.

Seno stane na mariborskem trgu 750—800 K 100 kg. Cene so šle nekoliko nazaj.

Jabolka so v Slov. gor. postala dražja. Cena je v osmih dneh poskočila za 1 do 2 K pri kilogramu. Cene so sledeče: 6 K za manjvredno robo, 7—8 K za srednjo kakovost, a 9—10 K za fine vrste. Posebno mnogo kupcev prihaja iz Banata in Češke.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 292—296 naših kron, francoski frank stane 20,74—20,94 naših kron. Za 100 avstrijskih kron je plačati 0,4540—0,4740, za 100 češkoslovaških kron 0,26—0,238, za 100 nemških mark 3,84—4,04 in za 100 laških lir 1472—1488 jugoslovanskih kron. V Curihu znaša vrednost naše krone 1,70 centimov (1 centim je 1 vinar). Od zadnjega poročila je vrednost naše krone padla za 11 točk.

Božične jaslice, krasne in trpežne, se dobijo v tiskarni sv. Cirila v Mariboru po 8,50, 11, 13 ali 22 din. komad.

Dopisi.

Sv. Andraž v Slov. gor. Na god sv. Andreja smo spremljali k večnemu počitku dobrega soseda Vincenca Fras, bivšega posestnika z Gibine, ki je umrl po kratki bolezn dne 28. novembra. Pokojnik je bil mirnega značaja ter globoko verskega mišljenja. Svetila mu večna luč!

Sv. Bolfenk pri Središču. Solsko vodstvo Sv. Bolfenk pri Središču si šteje v prijetno dolžnost, da se javno zahvali vsem, ki so mu priskočili na pomoč in tako omogočili za Miklavževo obdaritev siromašnih otrok. Darovali so: Kolo jugoslovanskih sester v Ljubljani 1200 K, Oblastna zaščita dece v Ljubljani 73 m barhenta ter 800 K, gg. Robič 100 K, Fr. Kočvar 80 K, dr. Tavčar 40 K, Slavinec 20 K, Mitkij 80 K, Rupert Borko 20 K, Pajek 40 K, Horvat 10 K, Sulek 40 K, Jurjašević dve koži usnja, N. Fridrih 40 K, T. Veldin 10 parov nogavic, Lovro Kosič 40 K, vsi iz Središča; Ant. Golenko 40 K, E. Simonič 40 K, Anton Tramšek 80 K, Vrbnjak 10 K, Jože Tomažič 40 K, Matjaž Tomažič 14 K, Šošarič 40 K, J. Pavličič 40 K, vsi od Sv. Miklavža pri Ormožu; Bolfenk Gregorinčič 100 K, Amalija Breznik 20 K, Jože Breznik 100 K, Anton Borko 40 K, Kmetička posojilnica Sv. Bolfenk 80 K, Anton Rajh 20 K, Anton Podgorelec 40 K, Veronika Kolarič 40 K, Schön-veter Martin 30 K, Mirko Kolarič 40 K, Anton Kerenčič 40 K, Jakob Zabavnik 40 K, Fr. Kolarič 40 K, Nečič 40 K, Jože Kolarič 80 K, Rob. Zganec 40 K, Fr. Planinc 120 K, Fr. Vrabl 40 K, Fr. Šošarič 40 K, Miha Sever 4 K, neimenovan Vodrančan 30 K, Urša Balaškovič 40 K, Terezija Zabavnik 80 K, Ignacij Vrbancič 40 K, Jože Kerenčič 20 K, Rob. Košar 200 K, Jože Munda 40 K, Fr. Mlinarič 4 K, Čajniko Fr. 400 K, Rauh 7 in pol m barhenta, Dolinščak 40 K, Pokrivač Filip 12 K, Ant. Černič 32 K, M. Goričan 60 K, Terezija Galič 8 K, Ig. Zadravec 40 K, Vinko Haložan 40 K, Matjaž Zadravec 10 K, Andrej Novak 80 K, vsi pri Sv. Bolfenku; Pavel Planinc, Rajhenburg, 400 K; Ljudevit Kuharič, Ormož, eno obleko; Ig. Božič 80 K, Ivan Šafarič 80 K, oba iz Maribora; Fr. Bežjak, Ptuj, 40 K. Solsko vodstvo pa se zahvali tudi cenj. učiteljstvu za trud, kateri je izšel iz gole ljubezni do otrok in ne kakor so nekateri izjavili: «To je Vaša dolžnost!» Samo ljubezen nas je dovela do tega, da smo oblekli ali obuli okrog 80 siromašnih otrok.

Pišee pri Brežicah. Kakor narava v jeseni, ko nas zapuste ptice selivke, so tudi naši griči, ki jih krasi lepe cerkvice, utihnili sredi vojske. S solzami v očeh smo se takrat poslavljali od zvonov, ki so nam jih ugrabili. Komaj pa je bilo slišati o novih zvonovih iz drugih krajev, smo tudi mi začeli zbirati za nove farne in podružne zvone ter dosegli z veliko požrtvovalnostjo — nekateri so kar tekmovali med seboj — da smo jih pri treh podružnih cerkvicah dobili že nove, bronaste iz zagrebške zvonarne Blazina. Sv. Urh je dobil svojega dne 19. novembra, Sv. Križ kar dva en teden pozneje 26. novembra in Sv. Barbara enega 3. decembra. V kratkem pa dobimo vse tri pri Sv. Jakobu. Velike so bile žrtve, a vse je bilo pozabljeno v trenutku, ko smo zaslišali veseli glas raz zvonika. Vsakemu je zaigrala solza veselja v očeh in ti dnevi nam ostanejo v neizbrisnem spominu.

Oplotnica. Tukajšnji Orel je priridel dne 5. 12. Miklavžev večer za vso šolsko mladino, ki je nad vse pričakovanje lepo uspel. V nabito polni dvorani je razdelil Miklavž šolski mladini čez 450 daril ter je napravil s tem veliko veselje, pa tudi korist. V imenu obdarovane mladine, posebno one uboge in zapuščene, ki bi sicer ne bila deležna Miklavževega večera, se Orel iskreno zahvaljuje vsem, ki so sodelovali bodisi z darili, bodisi z delom. Bog plačaj in ohranite nam še vedno svojo naklonjenost!

(Nadaljevanje dopisov na 7. strani).

ANTON NUDEL
stavbeno in pohištveno mizarstvo ter zaloga rakev.
Maribor. Pod mostom 3
(pri Magdaleniki cerkvi)
da 50% popusta.

Vsakovrstne in trpežne čevlje
izdeluje v lastni delavnici
Ivan Krois, Maribor, Koroška c. 18.

Samo 14 dni! Do 30% pod dnevno ceno!
Zaradi preselitve in opustitve trgovine v Ljutomeru razprodam svojo veliko zalogo samo prvovrstnega češkega blaga,
kakor šofe za moške in ženske obleke, barhente, rajze, odeje, koce, pletene robce, tiskovine, srajce, spodnje hlače i. t. d.
pod lastno in veliko pod današnjo dnevno ceno.
Ne zamudi nobeden te prilike za ugoden nakup pri **Fran Pogačnik, trgovina z mešanim blagom v Ljutomeru.**

Imaš bolečine v obrazu? V celem telesu?
UPORABLJAJ ELZA-FLUID!
Potrebuješ ti dobrodejno in okrepljeno mazilo?
UPORABLJAJ ELZA-FLUID!
Ali te muči glavobol? Zobobol? Trganje?
UPORABLJAJ ELZA-FLUID!
Ali želiš najboljšo za negovanje zob, kože, glave?
UPORABLJAJ ELZA-FLUID!
Ali si preveč občutljiv glede mrzlega zraka?
UPORABLJAJ ELZA-FLUID!
Ali želiš dobro domače in kosmetsko sredstvo?
UPORABLJAJ ELZA-FLUID!

Fellerjev pravi Elzafluid je mnogo močnejši, izdatnejši in boljše delovanja kakor francosko žganje. Nekoliko kapljic zadostuje, da tudi ti rečeš:

TO JE NAJBOLJŠE KAR SEM KEDAJ OKUŠAL!

Išči Elzafluid v vseh dotičnih poslovnih, vendar pa zahtevaj samo pravi Elzafluid lekarnarja Feller. Ako naročiš naravnost, stane s pakovanjem in poštnino še en denar pošlje naprej ali po povzetju: 8 dvojnate ali 1 specialna steklenica 24 din., 12 dvojnate ali 4 specialne steklenice 84 din., 24 dvojnate ali 8 specialnih steklenic 146 din., 36 dvojnate ali 12 specialnih steklenic 208 din.

ROZ PRIMOT: Elza-obložilni per kurti oče a 2 Din. 11 1/2 Din. Elza-mentolni čitniki 4 Din. Elza-po-iplalni 1 sek 1 Din. Elza ribje olje 20 Din. Elza-voda za usta 2 Din. Elza-kolonjska voda 5 Din. Elza-kumski miris za s bo 15 Din. Glycerin 4 Din. in 15 Din. Lysol, Lysoform 11 Din. Kiseški čaj 10 Din. dalje, originalno pakirano francosko žganje veliko steklenica 13 Din. Elza-mrčesni prašek 7 Din. trup za po gane in miši 7 Din. Za trim t in pakovanje se poštnina pi sebi računa.

Na te cene se računa še 5 odstotkov doplatka. Naročilna pisma adresirati:

Lekarnar Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elza trg št. 341, Hrvatsko.

Išče se mlada pridra iz dežele. Naslov v **deklarativni upravištvo 1039**

Vrtnarija se odda v najem na jako prometno in prostora. Plamene ponudbe na Franc Hias, osarbnik Straišče pri Ptuj. 1—3 1062

Proda se posestvo : dvema hišama pod eno streho, dva hleva, prostorno klet, okoli 3 orale zemlje: njiva, travnik, gozd. Vpraša se pri posestniku Bevc-u, Okoška gora 15, pri Oplotnici. 1081

Stavbeni les hoyke, smeje, večja množina, se proda cell gozd 1 in četrt orala, blizu Sv. Ruperta, ob cesti k Sv. Lenartu v Slov. gor. Več se izve pri g. Vinko Zorman, Sv. Trojica v Sl. gor. 1013

Služkinjo za vsa domača dela zmožna navadne kuhe in hlapca k paru koaj in govedi, sprejme le take, kateri imaj večletna spravevala Tovarna Petrič, Rečica ob Paki. 1—2 1066

Lepa novoizdana hiša tik glavne ceste, pol ure od Maribora, z nekaj zemljiščem, dve veliki sobi in dve kuhinji klet i. t. d., lep prostor za goščod, p. treščine vodnjak Stanovanja se takoj lahko prevzamejo, se po cenit prod. Franc Podlipnik, Tesno 37, pri Mariboru. 1070

Cepljene trte na prodaj: veliki risling, gutedl, dišeči traminec, ranfol, tronta. Cene po dogovoru. Oglasiti se pri Franc Raušl, Kerkova, p. lursinci. 4—912

Vabilo na izredni občni zbor hranilnice in posejilnice v Jarenini, dne 26. decembra 1922, ob pol 8 uri v posejilniških prostorih 1. Sprememba pravil. 2. Poročilo o izvršeni reviziji. 3. Slučajnosti. Načelstvo. 1082

Umetni mlin in žaga! Iščem kompanjona za polo ico. Vodni pogon na dve turbini.

Lokomobilo prodam 20 HP v dobrem stanju. ŠTEFANEKUMPARIČ, Razkrišje p Strigova, Medžimurje 1080

Velika izbira vsakovrstnega zimskega blaga. Gotove površne ke od 300 Din. in druga manufaktura najceneje pr **J. TRPIN** 950 Maribor, Glavni trg 17.

ZAHVALA.

Povodom prebridke izgube naše nad vse ljubljene žene, mamice, stare mamice i. t. d.

GERE RAKOVEC

izrekamo najiskrenejšo zahvalo predvsem častiti duhovščini, dominikanskemu konventu za zastopstvo pri pogrebu, č. g. Lovrecu za obisk v bolezni, nadalje obitelji Zacherlovi za vse tolažilne besede, pevskemu društvu za prelepo žalostirko, g. dr. Hericu za požrtvovalni trud v bolezni, obitelji Perbil za trak in vsem darovalcem vencev, kakor tudi vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, kateri so spremili našo drago mamico na zadnji poti, naj bo večni Bog plačnik. Dragi mamici pa ohranite blag spomin!

PODGRADJE, dne 8. decembra 1922.

ALOJZIJ RAKOVEC
soprog.

JANKO, MARIJA, FRANČIŠKA BELINA roj. RAKOVEC, STANKO otroci.

FRANČIŠKA RAKOVEC roj. BABIČ snaha.

JANKO BELINA zet.

VINKO TOPLAK orož. strežmojster, rejenc.
KRISTA, HERICA, MINKA vnukiaje.

In vsi ostali sorodniki.